

GYŰLÖLET-BŰNCSELEKMÉNYEK
ELLENI MUNKACSOPORT

Jogalkalmazási problémák a gyűlölet-bűncselekményekkel kapcsolatos eljárásokban

*Dombos Tamás, Háttér Társaság
Emberi Jogi Kerekasztal, 2015. február 13.*

GYŰLÖLET-BŰNCSELEKMÉNY FOGALMA

- „előítéletes indokból elkövetett bűncselekmények” (EBESZ MC.DEC/9/09)
 - ≠ diszkrimináció
 - ≠ gyűlölet motiválta incidens
 - ≠ gyűlöletbeszéd
- példák
 - zsinagóga falára horogkeresztet festenek
 - meleg párt az utcán erőszakkal fenyegetik
 - menedékkérőt rasszista megjegyzésekkel kísérve bántalmazzák
 - romák elleni gyilkosság sorozat

JELENTŐSÉGE

- áldozatra gyakorolt hatása jelentősebb
 - nagyobb trauma, identitásában érinti az áldozatot
- „átsugárzik” a csoport valamennyi tagjára
 - én is lehetek áldozat, általános félelemérzet, rejtőzködés
- csoportok közti ellenségeskedéssé fajulhat
 - indulatok elszabadulása, bosszúhadjárat
- rendőrségbe vetett bizalom aláásása
 - más ügyekben sem lesznek együttműködők
- egyre nagyobb számban fordulnak elő

Fogalom-meghatározás

Jelentősége

Magyar jog

Adatok

A Munkacsoportról

Kiadvány háttere

Problémák

Trendek

javaslatok

MAGYAR JOG

- népirtás (142. §), apartheid (144. §)
- közösség tagja elleni erőszak (216. §):
garázdaság, bántalmazás, kényszerítés
- aljas indok: emberölés, súlyos testi sértés
minősített esete
- súlyosító körülmény (BK 56/2007)
- közösség elleni uszítás (332. §)
- önkényuralmi jelkép használata (335. §)
- nemzetiszocialista vagy kommunista
rendszerek bűneinek nyilvános tagadása (Btk.
333. §)

GYŰLÖLET-BŰNCSELEKMÉNYEK
ELLENI MUNKACSOPORT

Fogalom-meghatározás

Jelentősége

Magyar jog

Adatok

A Munkacsoportról

Kiadvány háttere

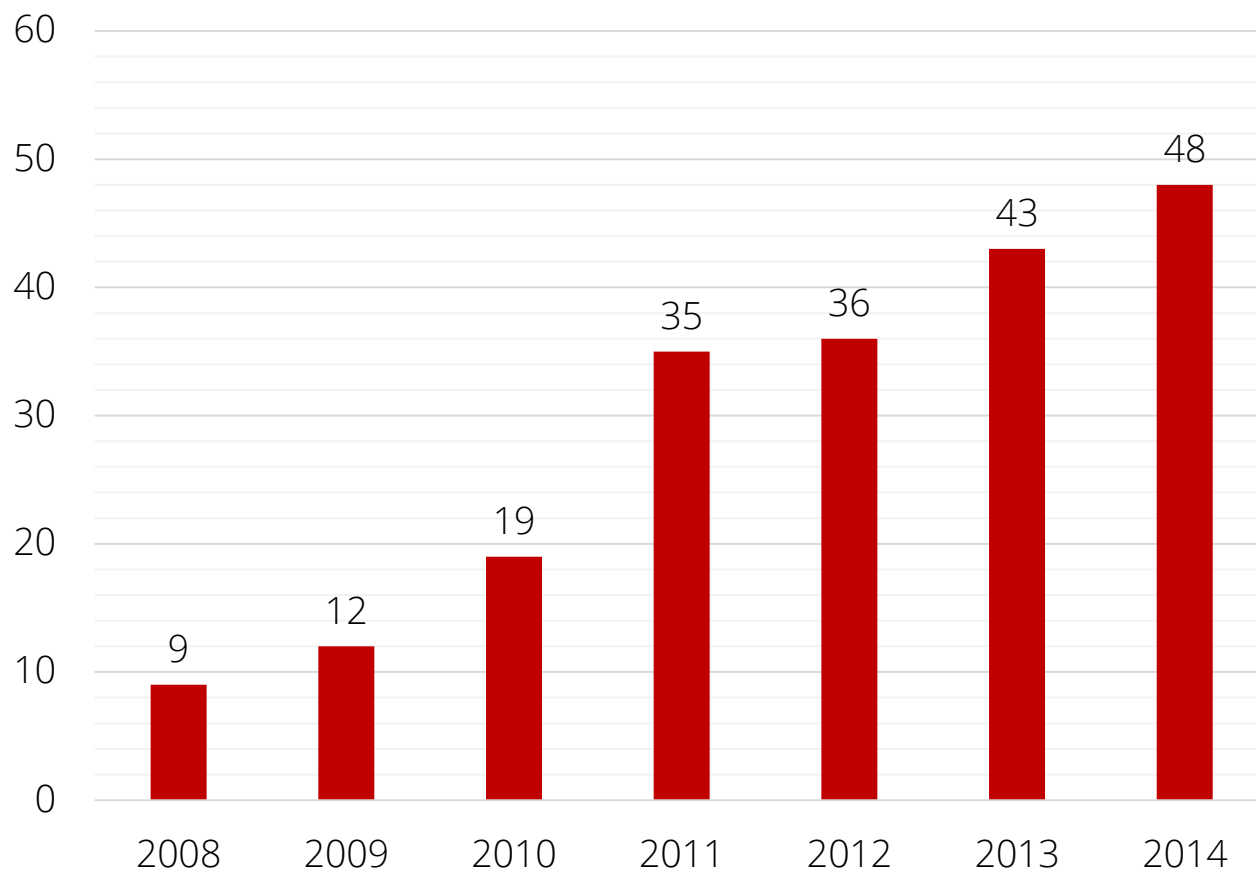
Problémák

Trendek

javaslatok

HIVATALOS STATISZTIKÁK

Regisztrált KTE esetek száma
Magyarországon (ENYÜBS)

GYŰLÖLET-BŰNCSELEKMÉNYEK
ELLENI MUNKACSOPORT

Fogalom-meghatározás

Jelentősége

Magyar jog

Adatok

A Munkacsoportról

Kiadvány háttere

Problémák

Trendek

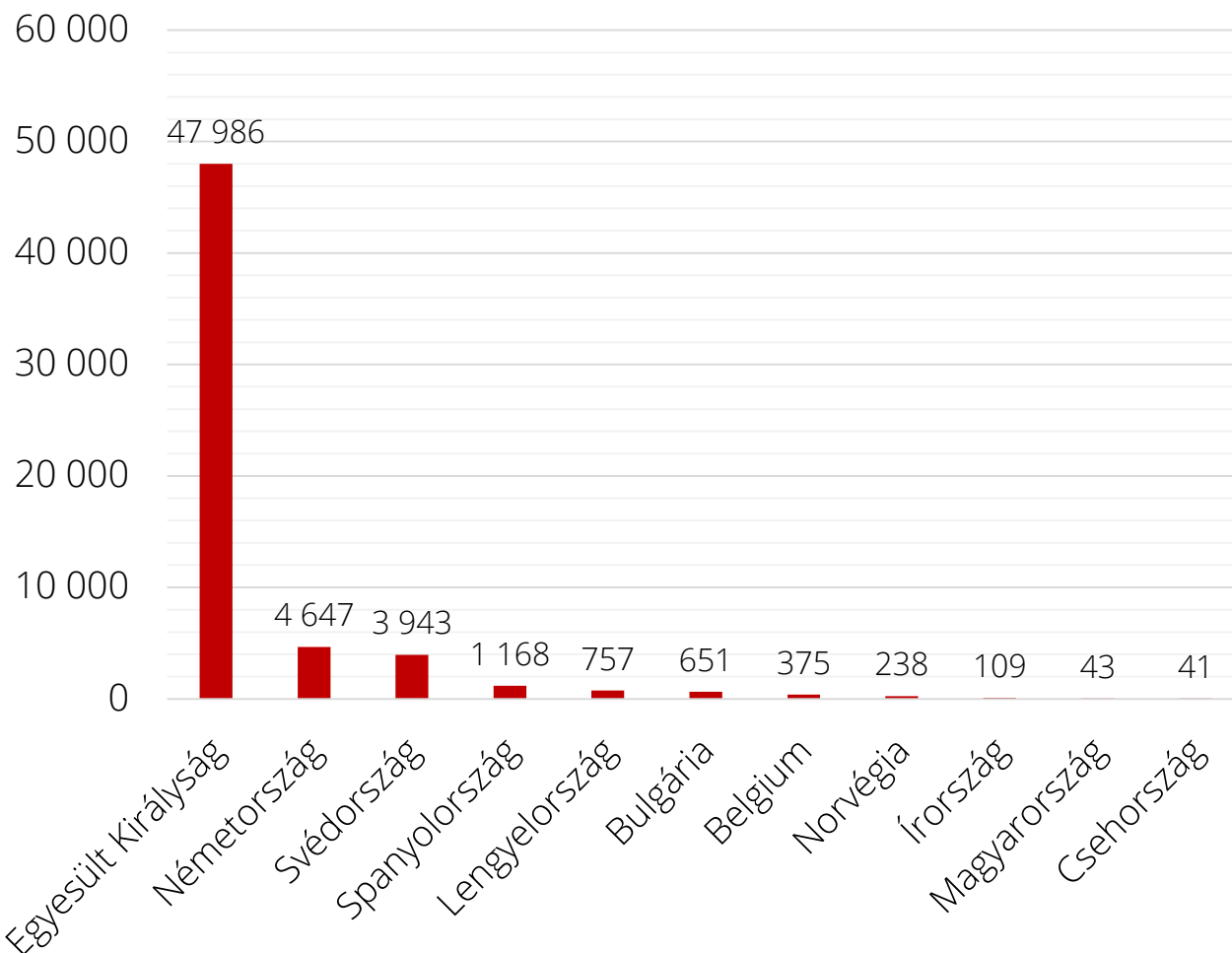
javaslatok

GYŰLŐLET-BŰNCSELEKMÉNYEK
ELLENI MUNKACSOPORT

NEMZETKÖZI HELYZET

Regisztrált gyűlölet-bűncselekmények száma
néhány európai országban (EBESZ 2013)

Fogalom-meghatározás

Jelentősége

Magyar jog

Adatok

A Munkacsoportról

Kiadvány háttere

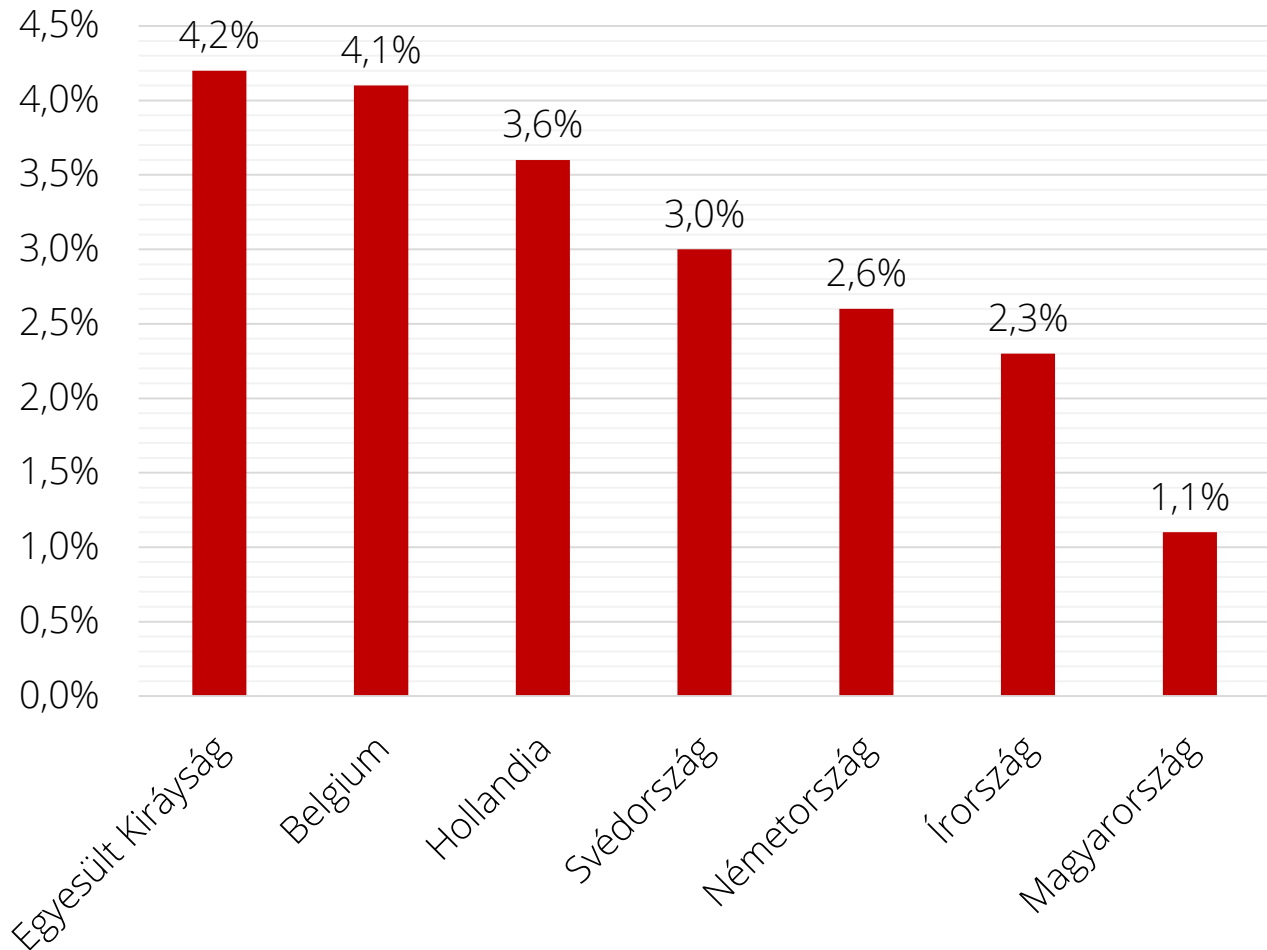
Problémák

Trendek

javaslatok

ÁLDOZATKUTATÁS

Elmúlt öt évben gyűlölet-bűncselekmény áldozatává váltak száma (EU ICS 2005)

GYŰLÖLET-BŰNCSELEKMÉNYEK
ELLENI MUNKACSOPORT

Fogalom-meghatározás

Jelentősége

Magyar jog

Adatok

A Munkacsoportról

Kiadvány háttere

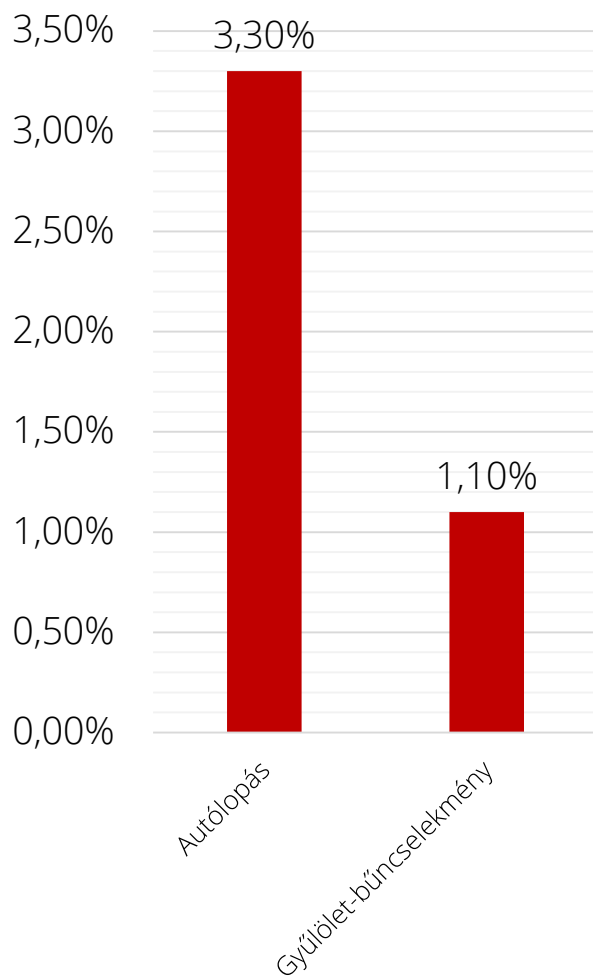
Problémák

Trendek

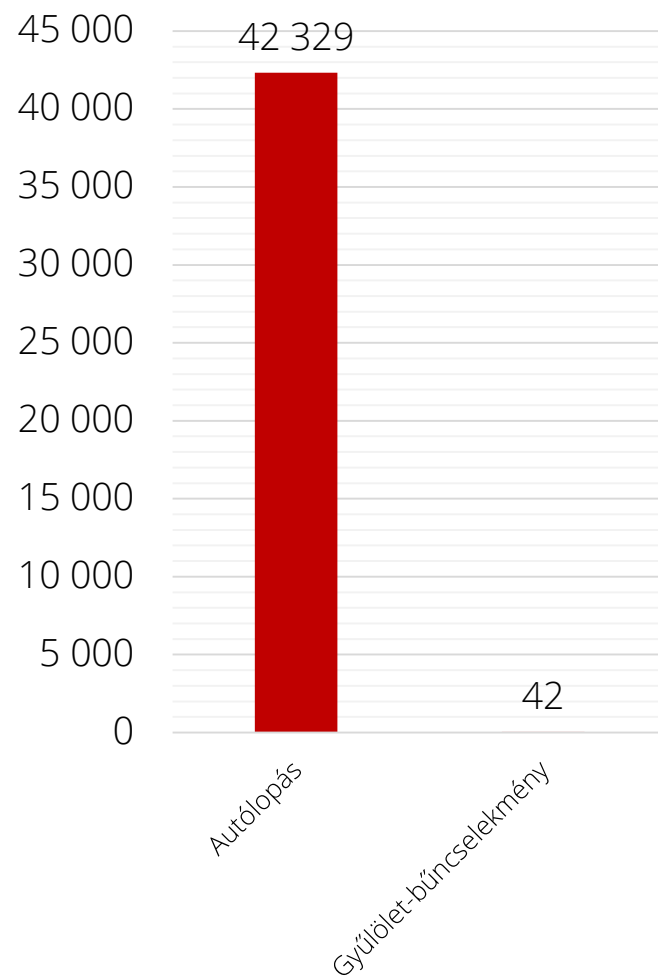
javaslatok

HIVATALOS STATISZTIKÁK ÉS A VALÓSÁG

Áldozatkutatás (EU ICS 2005)

Regisztrált bcs. (ENYÜBS)

GYŰLÖLET-BŰNCSELEKMÉNYEK
ELLENI MUNKACSOPORT

Fogalom-meghatározás

Jelentősége

Magyar jog

Adatok

A Munkacsoportról

Kiadvány háttere

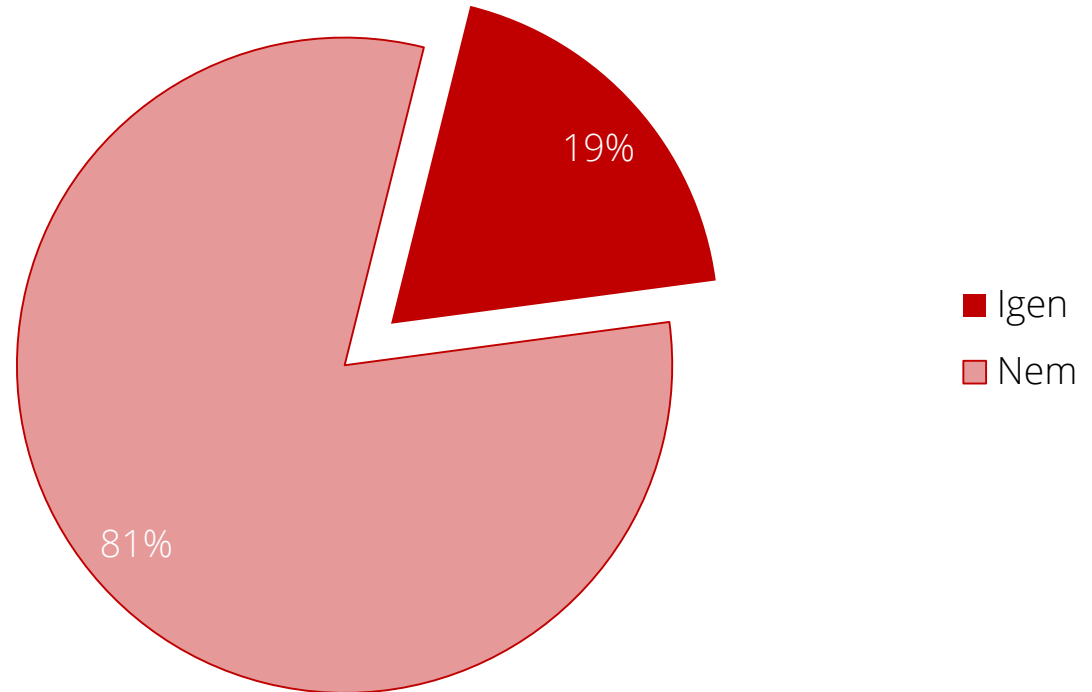
Problémák

Trendek

javaslatok

ROMÁK (EU MIDIS 2012)

Vélt rasszista indokból elkövetett súlyos zaklatás, bántalmazás vagy fenyegetés áldozatává vált az elmúlt 12 hónapban (Magyarország)

GYŰLÖLET-BŰNCSELEKMÉNYEK
ELLENI MUNKACSOPORT

Fogalom-meghatározás

Jelentősége

Magyar jog

Adatok

A Munkacsoportról

Kiadvány háttere

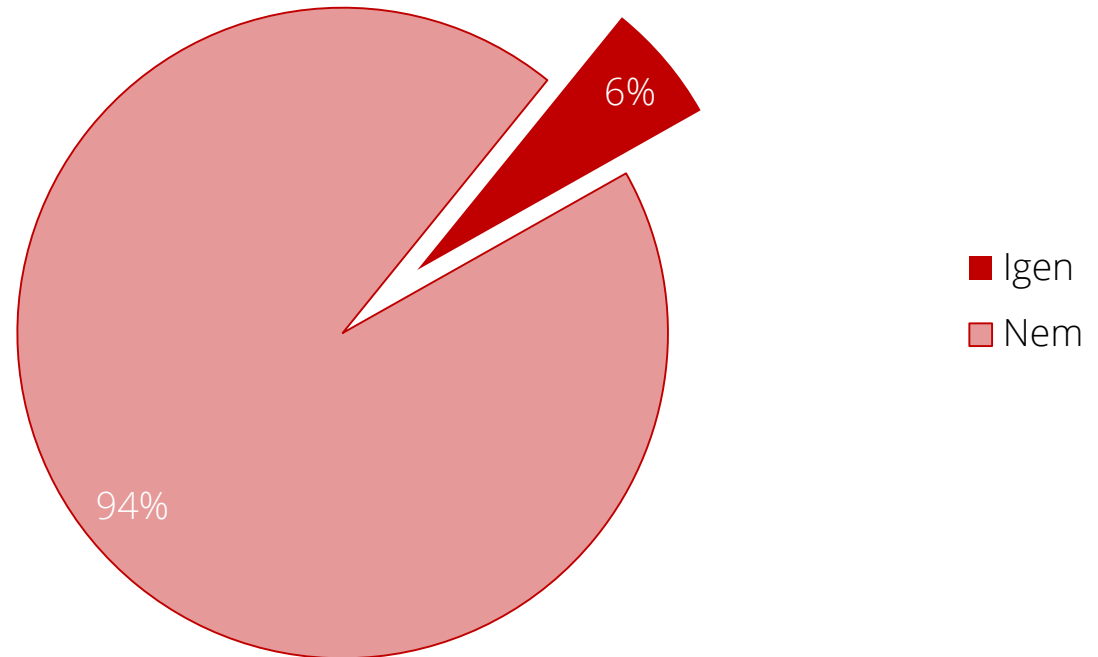
Problémák

Trendek

javaslatok

ZSIDÓK (EU FRA 2013)

Zsidósága miatt fizikai erőszak vagy fenyegetés áldozatává vált az elmúlt 5 évben (Magyarország)

GYŰLÖLET-BŰNCSELEKMÉNYEK
ELLENI MUNKACSOPORT

Fogalom-meghatározás

Jelentősége

Magyar jog

Adatok

A Munkacsoportról

Kiadvány háttere

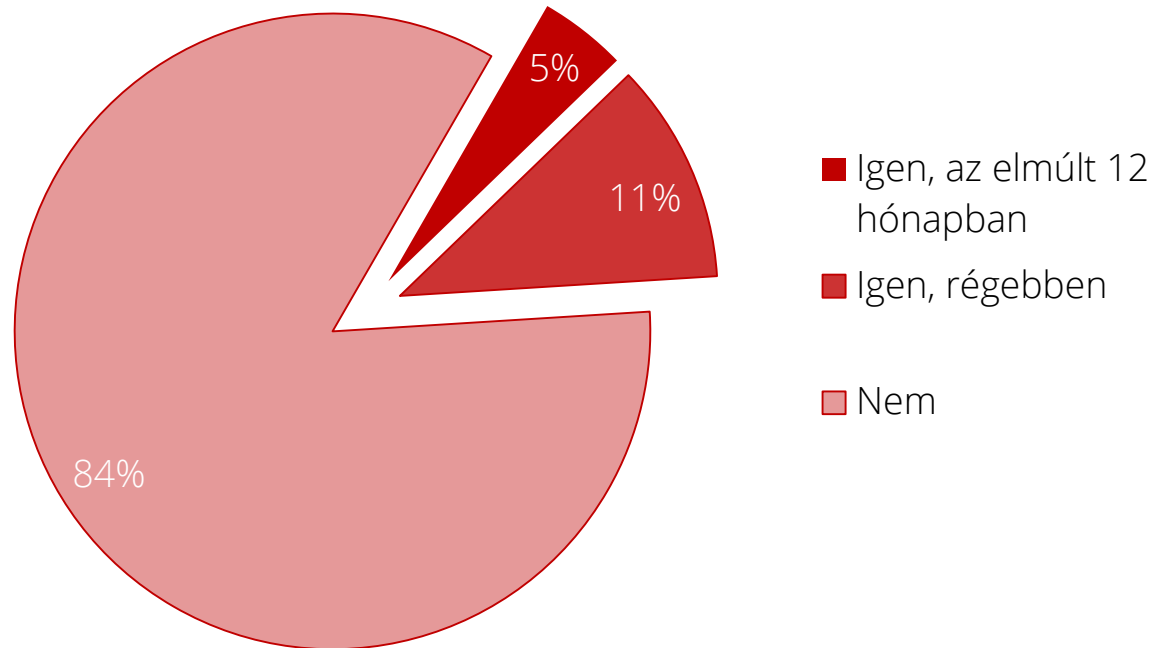
Problémák

Trendek

javaslatok

LMBT EMBEREK (LMBT 2010)

Érte Önt valaha erőszakos támadás szexuális irányultsága vagy nemi identitása miatt?
(Magyarország)

GYŰLÖLET-BŰNCSELEKMÉNYEK
ELLENI MUNKACSOPORT

Fogalom-meghatározás

Jelentősége

Magyar jog

Adatok

A Munkacsoportról

Kiadvány háttere

Problémák

Trendek

javaslatok

A MUNKACSOPORT

- 2012: ad hoc civil koalíció, új Btk. Kodifikációja ⇒ rendszeres együttműködés
- civil szervezetek + szakértők
 - Amnesty, Ebony, Háttér, Helsinki, NEKI, TASZ
 - MTA TK JTI, ELTE ÁJK
- jogszabályok véleményezése, javaslatok kidolgozása
- kiadványok, kutatások, képzések
- tagszervezetek: sértettek jogi képviselet

GYULOLETELLEN.HU

GYŰLÖLET-BŰNCSELEKMÉNYEK
ELLENI MUNKACSOPORT

Fogalom-meghatározás

Jelentősége

Magyar jog

Adatok

A Munkacsoportról

Kiadvány háttere

Problémák

Trendek

javaslatok

KIADVÁNY HÁTTERE

- 2009-2013 közötti időszak: 39 eset (jogi képviselő)

<http://gyuloletellen.hu/esetek>

- Emberi Jogi Kerekasztal „megrendelése”
- 24 jellemző eset
- rendszerszintű, szisztematikusan visszatérő problémák

GYŰLÖLET-BŰNCSELEKMÉNYEK
ELLENI MUNKACSOPORT

Fogalom-meghatározás

Jelentősége

Magyar jog

Adatok

A Munkacsoportról

Kiadvány háttere

Problémák

Trendek

javaslatok

PROBLÉMÁK

- alulminősítés
 - nem bűncselekmény
 - gyűlölet-motiváció figyelmen kívül hagyása
- rendőri intézkedések elmulasztása
 - oszlatás elmaradása
 - igazoltatás, előállítás elmaradása
 - bizonyítékok begyűjtésének elmaradása
- nyomozati lépések elmulasztása
 - tanúkutatás, kihallgatások elmaradása
 - térfigyelők kamera felvételek későn
 - kapcsolatháló, házkutatás elmulasztása
 - nemzetközi jogsegély kérések elmaradása
- korlátozott jogorvoslati lehetőségek
 - jogi minősítés ellen nincs panasz

GYŰLÖLET-BŰNCSELEKMÉNYEK
ELLENI MUNKACSOPORT

Fogalom-meghatározás

Jelentősége

Magyar jog

Adatok

A Munkacsoportról

Kiadvány háttere

Problémák

Trendek

javaslatok

TRENDEK

- javuló tendencia (különösen LMBT): új Btk., szakvonal, képzések
- szakvonalhoz eljutó ügyek ↔ helyi szinten megrekedő ügyek
- garázda alakzat, kényszerítés: nem alkalmazzák
- *first contact* rendőrök (járőr, panaszfelvevő) meghatározó szerepe

GYŰLŐLET-BŰNCSELEKMÉNYEK
ELLENI MUNKACSOPORT

Fogalom-meghatározás

Jelentősége

Magyar jog

Adatok

A Munkacsoportról

Kiadvány háttere

Problémák

Trendek

javaslatok

JAVASLATOK

- jogalkotás (Be.):
 - minősítés és jogorvoslat tisztázása
 - „sérülékeny sértett” fogalmának bevezetése
- belső normaalkotás:
 - rendészeti és nyomozati protokoll
 - indikátor alapú nyomozás
 - „pontozásos” hatásköri automatizmus
- teljesítményértékelési rendszer reformja
- képzés:
 - járőr, szolgálatirányító, panaszfelvevő
 - kapitány bűnügyi helyettes
 - ügyész

GYŰLÖLET-BŰNCSELEKMÉNYEK
ELLENI MUNKACSOPORT

Kérdések?

tdombos@hatter.hu
www.gyuloletellen.hu

GYŰLÖLET-BŰNCSELEKMÉNYEK
ELLENI MUNKACSOPORT